

Åtgärder vid huvudmannens död

När huvudmannen avlider upphör ställföreträderskapet automatiskt och därefter lämnar överförmyndarnämnden inga tillstånd till uttag av huvudmannens medel. Möjligheterna för ställföreträderen att ta ut pengar från huvudmannens konto är därmed stängda. Dock kan räkningar för hyra, skatter, begravning etc behöva betalas under tiden fram till dess anhöriga påträffats. Den fd ställföreträderen bör därvid överlämna dödsboets räkningar till banken, som kan göra utbetalningar från konto som har tillhört den avlidne. Meddela överförmyndarnämnden att huvudmannen har avlidit och vem som är företrädare för dödsboet. Om det behövs, meddela också anhöriga till huvudmannen. Utan dröjsmål efter uppdragets upphörande skall den f d ställföreträderen till dödsboet överlämna de tillgångar som förvaltats.

Den fd ställföreträderen skall vårda den avlidnes egendom till dess att egendomen kan överlämnas till dödsbodelägarna. Under den tiden kan den fd ställföreträderen endast vidtaga de åtgärder som är nödvändiga för att bibehålla egendomen. Skuldsättning för någonting annat än begravning eller vad som kan hänföras till förvaltningen an dödsboet är inte lämpligt. Anträffas inte de anhöriga bör anmälan göras till överförmyndarnämnden så att det kan förordnas god man för bortovarande.

Slutredovisning

Ställföreträderen skall upprätta en *slutredovisning* till och med dödsdagen. Redovisning inklusive saldobesked och övriga verifikationer ska inom en månad insändas till överförmyndarnämnden. Då överförmyndarnämnden granskat slutredovisningen utan anmärkning översänds den tillsammans med förteckning och samtliga årsredovisningar till en företrädare för dödsboet.

Räkenskaper och verifikationer

Räkenskaper och verifikationer som finns hos ställföreträderen skall hållas tillgängliga för dödsbodelägarnas granskning. Vid tvist bestämmer överförmyndarnämnden tid och plats för sådan granskning.

Ställföreträderen skall, efter tre år från det att dödsboet tagit emot redovisningshandlingarna från överförmyndarnämnden, lämna över räkenskaper och verifikationer till dödsboet.

Det ovanstående gäller också när ställföreträderskapet upphört av annat skäl än att huvudmannen avlidit. I sådant fall är det en ny ställföreträdare eller i förekommande fall den f.d. huvudmannen som är behörig att ta emot ovan nämnda redovisningshandlingar och räkenskaper.

Begravning

Finns det inte någon som ordnar med gravsättning, t ex på grund att anhöriga vägrar att befatta sig med begravningen eller att inga anhöriga påträffats, är kommunen skyldig att ordna detta. I första hand är det kommunen där den avlidne senast var folkbokförd som har den skyldigheten. Det kan också bli den kommun där dödsfallet inträffade, om inte den

avlidne var folkbokförd i Sverige. Ersättning för kostnaderna har kommunen rätt att få av dödsboet.

Efterlämnar den avlidne enbart tillgångar som täcker begravningskostnaderna och andra utgifter i samband med dödsfallet, skall anmälan göras till socialnämnden och det är deras skyldighet att inge dödsboanmälan till skatteverket. Saknas anhöriga i sådana fall behöver den fd gode mannen inte vidtaga några åtgärder för att ordna med begravning av den avlidne. Även den detaljen kan ordnas genom socialnämndens försorg. Finns det anhöriga är det givetvis deras angelägenhet att ombesörja att den avlidne begravs och, om det behövs, begära begravningshjälp från kommunen.

Allmänna arvsfonden

Saknas anhöriga till den avlidne inträder allmänna arvsfonden som dödsbodelägare. Redovisningshandlingar som ingivits till överförmyndarnämnden expedieras därför till fonden när sluträkning har granskats.

Allmänna arvsfonden förvaltas av Kammarkollegiet och ställföreträdaren skall av den anledningen anmäla dödsfallet dit. Efter en sådan anmälan skall Kammarkollegiet förordna en god man som företräder fonden vid boutredningen. Den förutvarande ställföreträdaren har sedan att följa de direktiv som lämnats från fondens sida beträffande överlämnandet av den avlidnes egendom.

Inte så sällan förordnar Kammarkollegiet den förutvarande ställföreträdaren som sin god man. Det är Kammarkollegiets uppgift att övervaka att den gode man de förordnar fullgör sin uppgift. Någon redovisning till överförmyndarnämnden blir således inte aktuell.
